

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 22 lipca 2019 r.

WPS-VI.431.2.28.2019.KO

**Pani
Lilianna Melkowska
Kierownik
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Rościszewie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r. poz. 2234, z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185 poz. 1092 z późn.zm) i art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.), w dniach od 27 do 28 maja 2019 r. pracownicy Oddziału do spraw Nadzoru Świadczeń w Wydziale Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie: xxx – starszy inspektor oraz xxx – starszy inspektor wojewódzki, przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Przedmiot kontroli obejmował sposób organizacji oraz realizacji przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, w przedmiocie ustalania prawa do świadczenia rodzicielskiego.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

Wojewoda Mazowiecki pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień ocenił sposób wykonywania przez gminę zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2220, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, w zakresie organizacji zadania oraz ustalania prawa do świadczenia rodzicielskiego i jego wypłacania.

1. Organizacja zadania

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą zarządzała Pani Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Szczegółową organizację wewnętrzną, strukturę organizacyjną i tryb pracy ośrodka określał wprowadzony, a następnie zmieniony przez Panią Regulamin Organizacyjny Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Rościszewie¹. W dokumencie wskazano, że w skład jednostki wchodzi Dział realizacji świadczeń rodzinnych i fundusz alimentacyjny².

Poinformowała Pani pisemnie, że w okresie objętym kontrolą zadania określone w ustawie realizowały następujące osoby: Pani, jako kierownik ośrodka, pani xxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (do 26.07.2018 r.), pani xxx – specjalista pracy socjalnej (od 3.07.2018 r.), pani xxx – referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (od 1.09.2018 r.) oraz pani xxx – główna księgowa.

Wójt Gminy Rościszewo udzielił Pani upoważnienia do realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji w tych sprawach³. Poza tym na Pani wniosek upoważnienia organu właściwego otrzymały również: pani xxx – do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych⁴, pani xxx⁵ oraz pani xxx⁶ – do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych, w okresie niemożności pełnienia obowiązków służbowych przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie.

Na podstawie przedstawionej przez Panią w trakcie kontroli informacji oraz upoważnień stwierdzono, że nie dopełniono obowiązku posiadania przez osobę realizującą kontrolowane zadanie odpowiedniego upoważnienia. Ustalono, że pani xxx - referent ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, w okresie od 1 września 2018 r. do 23 maja 2019 r. realizowała zadania określone w ustawie bez stosownego upoważnienia, o którym mowa w art. 20 ust. 4. W związku z tym stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niedopełnieniu w wyżej wymienionym okresie obowiązku posiadania przez osobę prowadzącą postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych upoważnienia organu właściwego do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych. Na Pani pisemny wniosek z dnia 22 maja 2019 r., Wójt Gminy Rościszewo zarządzeniem Nr 15/2019 z dnia 24 maja 2019 r. upoważnił ww. pracownika do prowadzenia postępowania m.in. w sprawach świadczeń rodzinnych.

2. Prawdliwość ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego i jego wypłacania

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rościszewie w jednym przypadku⁷, w związku z art. 23a ust. 2 ustawy, zwrócił się do Wojewody Mazowieckiego o ustalenie czy zachodzi koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego. Stwierdzono, że przekazana do wojewody dokumentacja sprawy zawierała

---

¹ zarządzenie nr 4/2014 z dnia 2 czerwca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie; zarządzenie nr 5/2016 z dnia 1 kwietnia 2016 r. oraz nr 5/2018 z dnia 3 września 2018 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie

² w § 6 regulaminu zapisano- „Etaty w GOPS (...) Dział realizacji świadczeń rodzinnych i fundusz alimentacyjny – referent do spraw świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego”

³ zarządzenie nr 35/2004 Wójta Gminy Rościszewo z dnia 23 kwietnia 2004 r. w sprawie upoważnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych i wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach.

⁴ zarządzenie nr 15/2019 Wójta Gminy Rościszewo z dnia 24 maja 2019 r. w sprawie upoważnienia pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie do (...) prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych

⁵ zarządzenie nr 18/2018 Wójta Gminy Rościszewo z dnia 3 lipca 2018 r. w sprawie upoważnienia pracownika gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie do prowadzenia postępowania w sprawach (...) świadczeń rodzinnych (...), a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach

⁶ zarządzenie nr 2/2017 Wójta Gminy Rościszewo z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie upoważnienia pracownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie do prowadzenia postępowania w sprawach (...) świadczeń rodzinnych (...), a także do wydawania decyzji administracyjnych w tych sprawach

⁷ pisma z dnia 14 marca 2018 r. znak:GOPS.540.98.2018

kserokopię prawidłowo wypełnionego wniosku o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego oraz kserokopię umowy o pracę członka rodziny przebywającego za granicą. Ponadto stwierdzono, że przekazana dokumentacja nie zawierała niezbędnych wydruków weryfikacji z systemu emp@tia. Jednocześnie ustalono, że w ww. okresie do ośrodka nie wpłynęły wnioski, które wymagały przekazania do Wojewody Mazowieckiego na podstawie art. 23a ust. 1 ustawy.

Stwierdzono, że w okresie od 1 stycznia 2018 r. do dnia kontroli, tj. do 27 maja 2019 r., do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rościszewie wpłynęły 24 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego, na podstawie których wydano 24 decyzje administracyjne przyznające prawo do świadczenia rodzicielskiego⁸. Wszystkie wnioski opatrzone datą wpływu oraz numerem rejestru wniosków.

W wyniku analizy 24 akt spraw zakończonych wydaniem decyzji ostatecznych w przedmiocie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego ustalono, że we wszystkich badanych przypadkach postępowanie administracyjne wszczęto na podstawie prawidłowo wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego zawierającego informacje oraz oświadczenia wskazane w rozporządzeniu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1466).

Ustalono, że na 24 poddane kontroli akta spraw, świadczenie rodzicielskie przyznano w 23 przypadkach matkom, a w jednym przypadku osobie spełniającej wymogi określone w ustawie, która przysposobiła dziecko w wieku do ukończenia 7. roku życia. Stwierdzono, że wszyscy wnioskodawcy złożyli prawidłowo wypełniony wniosek w terminie, o którym mowa art. 24. ust. 9 ustawy i w związku z tym spełnili wymóg, aby otrzymać świadczenie od dnia urodzenia dziecka lub od dnia przysposobienia dziecka. Organ ustalił, że wszystkie osoby ubiegające się o ustalenie prawa do świadczenia rodzicielskiego sprawowały opiekę nad dzieckiem (żadne z dzieci nie zostało umieszczone w pieczy zastępczej) i były bezrobotne bez prawa do zasiłku. Poza tym żaden z rodziców nie otrzymywał zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia za okres ustalony przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy jako urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres urlopu rodzicielskiego. Ponadto rodzice w związku z wychowywaniem tego samego dziecka lub w związku z opieką nad tym samym dzieckiem nie mieli ustalonego prawa do świadczenia rodzicielskiego, dodatku do zasiłku rodzinnego, o którym mowa w art. 10 ustawy, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego lub zasiłku dla opiekuna, a także nie przysługiwało im za granicą świadczenie o podobnym charakterze.

Świadczenie przyznano w wysokości 1000 złotych miesięcznie, tj. zgodnie z unormowaniami zawartymi w art. 26 ust. 1 ustawy, odpowiednio od dnia urodzenia dziecka lub od dnia przysposobienia dziecka na okres 52 tygodni. W sytuacji, gdy świadczenie

---

⁸ numer i data decyzji w sprawie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego: GOPS.5219.4.2018 z 21.02.2018 r., GOPS.5219.4.2019 z 20.03.2019 r., GOPS.5219.13.2018 z 30.08.2018 r., GOPS.5219.16.2018 z 10.12.2018 r., GOPS.5219.9.2018 z 8.06.2018 r., GOPS.5219.2.2019 z 11.03.2019 r., GOPS.5219.17.2018 z 17.12.2018 r., GOPS.5219.1.2019 z 1.03.2019 r., GOPS.5219.10.2018 z 8.06.2018 r., GOPS.5219.18.2018 z 28.12.2018 r., GOPS.5219.3.2019 z 15.03.2015 r., GOPS.5219.8.2019 z 16.05.2019 r., GOPS.5219.6.2018 z 22.03.2018 r., GOPS.5219.5.2019 z 22.03.2019 r., GOPS.5219.7.2018 z 21.05.2018 r., GOPS.5219.8.2018 z 21.05.2018 r., GOPS.5219.12.2018 z 3.08.2018 r., GOPS.5219.1.2018 z 24.01.2018 r., GOPS.5219.3.2018 z 6.02.2018 r., GOPS.5219.14.2018 z 8.10.2018 r., GOPS.5219.2.2018 z 25.01.2018 r., GOPS.5219.7.2019 z 30.04.2019 r., GOPS.5219.6.2019 z 25.03.2019 r., GOPS.5219.11.2018 z 30.07.2018 r.

przysługiwało za niepełny miesiąc kwotę ustalono zgodnie z unormowaniami wskazanymi w art. 17c ust. 7 ustawy.

W 21 przypadkach jako formę wypłaty świadczenia wskazano przelew na podane przez świadczeniobiorcę konto bankowe, a w pozostałych w 3 przypadkach wskazano wypłatę w formie gotówki. Stwierdzono, że w przypadku wypłaty świadczenia w formie gotówki w treści decyzji nie poinformowano świadczeniobiorcy o miejscu wypłaty świadczenia. We wszystkich przypadkach w decyzji zawarto informację o wypłacie należnych świadczeń w terminie do końca miesiąca. W 23 decyzjach wskazano konkretne daty wypłat, z tego w jednym przypadku⁹ podane w decyzji daty wypłat odnosiły się do okresu przed dniem wydania decyzji. W jednym przypadku odstąpiono od wskazania dni, w których nastąpi wypłata świadczeń¹⁰.

Stwierdzono, że we wszystkich 24 poddanych analizie decyzjach administracyjnych w sprawie ustalenia prawa do świadczenia rodzicielskiego uwzględniono wszystkie elementy, o których mowa w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz podpis pracownika upoważnionego do wydawania decyzji z podaniem imienia i nazwiska. Ustalono, że w 14 przypadkach¹¹ w podstawie prawnej decyzji administracyjnych powołano nieobowiązujące w momencie wszczęcia postępowania administracyjnego rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. z 2015 r. poz. 2284). Jednocześnie w tych samych decyzjach wskazano rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2015 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (bez podania publikatora aktu), które nie miało zastosowania przy ustalaniu prawa do świadczenia rodzicielskiego. Poza tym w jednej decyzji administracyjnej¹² oprócz ww. rozporządzeń przywołano w podstawie prawnej nie związane ze sprawą akty prawne, tj. ustawę z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. 2014 r. poz. 567) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. Nr 183, poz. 1234). Równocześnie stwierdzono, że uzasadnienie ww. decyzji jest nieprawidłowe, ponieważ stanowi o przesłankach przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka, zamiast o przesłankach przyznania świadczenia rodzicielskiego, o którym mowa w rozstrzygnięciu decyzji.

We wszystkich decyzjach w treści pouczenia zostały zawarte informacje o sposobie, terminie i prawie do wniesienia odwołania do organu drugiej instancji oraz o możliwości zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania w myśl art. 127a Kodeksu postępowania

---

⁹ nr i data decyzji administracyjnej, w której błędnie podano daty wypłaty świadczeń: GOPS.5219.18.2018 z 29.12.2018 r.

¹⁰ numer i data decyzji, w której odstąpiono od wskazania daty wypłaty świadczeń: GOPS.5219.8.2018 z 21.05.2018 r.

¹¹ numer i data decyzji administracyjnych, których stwierdzono uchybienie w treści podstawy prawnej: GOPS.5219.13.2018 z 30.08.2018 r., GOPS.5219.16.2018 z 10.12.2018 r., GOPS.5219.9.2018 z 8.06.2018 r., GOPS.5219.4.2018 z 21.02.2018 r., GOPS.5119.17.2018 z 17.12.2018 r., GOPS.5219.14.2018 z 8.10.2018 r., GOPS.5219.2.2018 z 25.01.2018 r., GOPS.5219.11.2018 z 30.07.2018 r., GOPS.5219.7.2018 z 21.05.2018 r., GOPS.5219.6.2018 z 22.03.2018 r., GOPS.5219.1.2018 z 24.01.2018 r., GOPS.5219.12.2018 z 3.08.2018 r., GOPS.5219.3.2018 z 6.02.2018 r., GOPS.5219.18.2018 z 28.12.2018 r.

¹² numer i data decyzji administracyjnej, w której stwierdzono nieprawidłowości w zakresie treści podstawy prawnej i uzasadnienia prawnego i uzasadnienia faktycznego: GOPS.5219.8.2018 z 24.05.2018 r.

administracyjnego, a także o obowiązku powiadomienia organu wypłacającego świadczenia o wystąpieniu zmian mających wpływ na prawo do świadczeń rodzinnych.

Stwierdzono, że 23 decyzje podpisała Pani kierownik, a jedną pani Teresa Sieczkowska zgodnie z treścią upoważnienia udzielonego przez Wójta Gminy Rościszewo.

We wszystkich 24 przypadkach decyzje doręczono stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 i art. 46 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Wszystkie sprawy załatwiano terminowo i zachowano określone w art. 26 ustawy terminy wypłat świadczeń. Świadczenia były wypłacane w formie zgodnej z oświadczeniem wnioskodawcy.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia:

1. Powołanie w podstawie prawnej 14 decyzji administracyjnych nieobowiązujących bądź nie związanych ze sprawą aktów prawnych.
2. Powołanie w uzasadnieniu jednej decyzji przesłanek do przyznania innego świadczenia niż wskazane w rozstrzygnięciu decyzji.
3. Przekazanie do Wojewody Mazowieckiego dokumentacji bez wydruków weryfikacji z systemu emp@tia.
4. W treści decyzji administracyjnych, w których wskazano gotówkę jako formę wypłaty, pominięcie informacji o miejscu wypłaty świadczenia.

Za stwierdzone uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako kierownik GOPS w Rościszewie oraz pracownicy prowadzący postępowania w sprawie ustalania uprawnień do świadczenia rodzicielskiego.

Przedstawiając powyższe ustalenia, zobowiązuję Panią kierownik do:

1. Przywoływania w podstawie prawnej decyzji administracyjnych właściwych aktów prawnych.
2. Przytaczania w uzasadnieniu faktycznym decyzji administracyjnych właściwych przesłanek mających wpływ na ustalenie prawa do świadczenia wskazanego w orzeczeniu decyzji.
3. Przekazywania do Wojewody Mazowieckiego dokumentacji zawierającej wydruki weryfikacji z systemu emp@tia.
4. Zawierania w treści decyzji administracyjnych informacji o miejscu wypłaty świadczenia, w przypadku gdy jako formę wypłaty świadczenia wskazano gotówkę.

Jednocześnie informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie realizacji zaleceń i wniosków pokontrolnych.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:
Pan Jan Sugajski
Wójt Gminy Rościszewie